

INVENTOIDUT SUOKOhteet Pohjois-Pohjanmaalla 2011

RAPORTIT

Elina Palojärvi

Tora-aapa/ Laukkulammit, Ii 7283000: 3445000 (11.7.2011)

Tora-aavan itäpuolelle ja Laukkulampien ympärille sijoittuvat suot luokiteltiin kokonaisuudessaan luonnontilaisuudeltaan heikentyneeksi (2/5) suoalueeksi. Suon keskeiset rimpiset osat ovat kuitenkin vielä luonnontilaiseen verrattavia. Alue sijaitsee Iin Kuivaniemen kaupunginosassa Kuivajoen ja Olhavanjoen välisellä vedenjakajaseudulla, Tora-aavan – Lähteenaavan soidensuojelualueen ja Klaavunsuon turvetuotantoalueen välissä. Suoalueen ympäristöt on ojitettu. Ojat erottavat myös pienempialaisen, turvetuotantoalueeseen rajoittuvan koillisosan muusta Laukkulampien suoympäristöstä. Länsipuolella sijaitsevaan soidensuojelualueeseen on yhteydet kankaiden reunustamien kapeiden, harvakseen ojin lävistettyjen suosalmekkeiden kautta. Ainoa luonnollinen yhteys sijaitsee luoteessa keskimmaiselta Laukkulammelta laskevan ojan myötä.

Laukkulampien suolakeutta hallitsevat laajat ja karut rahkasammal- ja ruopparimpialtaat, joita reunustavat rahkarämeiset jänteet. Jäniteillä vallitsee joko kanerva tai variksenmarja. Maisemallinen puoli korostuu jänteiden vanhan puuston myötä: käkkyräisiä ja lakkapäisiä mäntyjä sekä keloja. Reunoilta työntyy jänteille nuorempaa puustoa ojitusten innoittamana. Suoalueen keskellä on kolme humusvetistä lampea ja joukossa pieniä, vesilakikohteiksi lukeutuvia lampia. Todennäköisesti rimpialueella on lainehtinut muinoin järvi, joka on vähitellen kuroutumassa umpeen.

Laukkulampien rimpinevaosuudella on keidassuon ja pohjoisboreaalisen aapasuon piirteitä, varsinkin reunaosien korkeahkojen rahkarämejänteiden ansiosta. Myös kasvillisuus liikkuu ombro-minerotofian rajamailla. Eteläosissa kanervarahkaisten jänteiden välissä esiintyy kausikosteita paakkusammal-ruopparimpia. Keskosien karua rimpineva-allasta reunustavat kapeat rahkasammalkuljuiset keidasrämemuodostumat. Vaihtuminen äärikarusta lievästi minerotrofiseen kasvillisuuteen kohti keskustaa tapahtuu vähitellen. Myös erilleen jääneessä, muuta inventointialuetta korkeammalla sijaitsevassa koillisosassa on keidastuva nevan osa, josta on erotettavissa jo keidasrämeen rakennetta. Sen keskiosassa on laajahko, kasvillisuudeltaan äärikarua lyhytkorsinevaa ja kuljunevaa kasvava alue, jota ympäröivät muutamat, harvakseen vanhoja mäntyjä kantavat rahkarämekermit. Laitteella on oligo-mesotrofista rimpistä suursaranevaa. Muodostuma rajoittuu itärajaltaan turvetuotantoalueeseen.

Keskimäinen Laukkulampi on eteläistä hieman alempana ja vastaavasti pohjoisin Laukkulampi sijaitsee muuta aluetta alempana, minkä vuoksi vesien virtaussuunta on kohti näitä lampia. Keskimmaiselta Laukkulammelta laskee oja luoteeseen. Pohjoisimman lammen pienialainen ojitamaton pohjoisosa on keskiravinteista rimpinevaa, joka on taimettumassa. Lammen länsireuna on rahkoittunut.

Nimettömän kankaan pohjoispuolella on vielä kohtalaisen hyvin säilynyt laaja luhtanevainen allas, jonka luoteis-pohjoisreunalla on ruohoista saranevaa. Alueen vedentulosuunnat on katkaistu kuitenkin ojin ja kuivahtaminen on näkyvää varsinkin vedentulosuunnilla. Esiin nousseilla jäniteillä kasvaa tihenevä hieskoivikko pajujen ja varpujen ohella. Tiheintä puusto on aivan Nimettömän kankaan pohjoisreunalla. Taimikkomaisesta puustosta päätellen puustottuminen on pääosin kuivahtamisen vaikutusta, mutta alueella on saattanut olla alun perin myös harvahkopuustoista neva- ja sarakorpea varsinkin lähempänä kankaanreunoja. Edellä käsitellyltä alueelta vedet virtaavat luoteeseen keskimmaiselle Laukkulammelle. Myös ojitusalueen yksi laskuoja on vedetty nevalle kohti lampea.

Laukkulampien ympäristön kasvillisuustyypilistäus on niukahko kuivumisesta johtuvan kasvillisuuden köyhtymisen vuoksi. Alueella havaittiin yksi valtakunnallisesti ja viisi alueellisesti uhanalaista suotyyppeä. Kasvilajistoon sisältyy ainakin kaksi alueellisesti rauhoitettua putkilokasvilajia. Lisäksi tehtiin kaksi kansallisiin suojelukategoriioihin lukeutuvaa lintulajihavaintoa. Retkeilijän kannalta ympäristö on miellyttävää erämaalampineen ja puustoisine jäniteineen. Keskimmäisen lammen rannalla oli mm. vene. Laukkulampien sijainti soidensuojelualueen kupeessa puskuroi myös toisella reunalla sijaitsevan turvetuotantoalueen vaikutuksia.